

‘ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾವು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಖಿನ್ನತೆ ಹಾಗೂ ಆಘಾತಕಾರಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಂತರ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಚೀನಾದಲ್ಲಿರುವ ಕರಡಿಗಳ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಕರಡಿಯೊಂದು ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಾನೂ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿತ್ತು. ಈ ಕರಡಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪಿತ್ತರಸವನ್ನು (bile) ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತುಂಬಾ ನೋವಾಗುವ ಚುಚ್ಚುವುದ್ದಿನ ಮೂಲಕ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂಸೆ ಸಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕರಡಿ, ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಮರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಾನೂ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿತ್ತು ಎಂದು ಚೀನಾದ ಪ್ರತಿಕೆಗಳು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದವು.

‘ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲ ವಾಸಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಂದು ಕೃತಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಮಯ ಇಟ್ಟರೆ ಅಸಹಜ ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಡ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಾವಿನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಕಿದ ಮಾಲೀಕ ಸತ್ತಾಗ ಆತನೊಂದಿಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಂಟು ಕಿತ್ತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಇಟಲಿಯ ಕ್ಯಾನ್ಯಿಯಾರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲ್ಯೂಚಿಯಾ ಪ್ರೆತಿ.

‘ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಕಿದ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಊಟ ಸಹ ಬೇರೆಯವರ ಕೈಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಾನವನ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಅವುಗಳ ನಡವಳಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಜೀವಕ್ಕೆ ಕುತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ ಪ್ರೆತಿ.

ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ಸಾವು

ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಬಂದು ಸಮುದ್ರದ ದಡದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಬೀಳುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳು ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಮುದ್ರದ ಆಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಆಳ ಇರುವ ಕಡೆ ಬಂದು ವಾಸಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ಆಳದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ವಾಸಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ. ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಸಂಭ್ರಮ ಜೀವಿಗಳು. ಸದಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವ ಒಂದು ತಿಮಿಂಗಿಲ ಕಡಿಮೆ ಆಳದ ಕಡೆ ಪಯಣ

ಬೆಳೆಸಿದರೆ, ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲವೂ ಅದನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಗಾಗ ಸಮುದ್ರದ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಕಾಣ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

2009ರಲ್ಲಿ ಟಾಸ್‌ಮೇನಿಯಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 400 ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದವು. ಕಿಂಗ್ಸ್ ಏಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ 200 ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳ ಜೊತೆ 200 ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಬಂದು ಸತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ರಕ್ಷಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 7 ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳೂ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದವು. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲ ದಿನ ಮೊದಲು ತಾಸ್ಮೇನಿಯಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದಲ್ಲಿ 150 ಪೈಲಟ್ ವೇಲ್ ಸತ್ತಿದ್ದವು. ಇದಾದ ನಂತರ ಪರ್ಕಿಸನ್ಸ್ ಏಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಮ್‌ವೇಲ್‌ಗಳು ಸತ್ತಿದ್ದವು.

ಈ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ‘ಇಕೊ ಲೋಕೇಷನ್ ಡಿಸ್ಪರ್‌ಬೆನ್ಸ್’ (ಅವುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ) ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದವಿದೆ; ಆದರೆ ಪುರಾವೆಗಳಿಲ್ಲ. ಜರ್ಮನಿ, ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಲಂಡನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ತ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ 13 ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕಾರಿನ ಎಂಜಿನ್ ಕವರ್, ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಲೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಕೆಟ್‌ಗಳ ಚೂರುಗಳಿದ್ದವು! ಮಾನವನಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಇಲಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀವಿಸುವ ‘ಟೆಕೊ ಪ್ರಾಜಾಗ್ರೊಂಡಿ’ ಎಂಬ ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿ ಇಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ ತನ್ನ ಉಳಿವು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಲಿಗಳ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸೋಂಕಿನಿಂದಾಗಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯ ಬೀಳುವ ಇಲಿಗಳು ಕೂಡಾ ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸೋಂಕಿತ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಬೆಕ್ಕುಗಳು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಈ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೋಂಕಿತ ಇಲಿಯಿಂದ ಈ ಜೀವಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಇಲಿಗಳು ಭಯ ಬೀಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಿಂದಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಲಿಗಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

2011 ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ನೂರಾರು ‘ಸ್ಮಾರ್ಪ್’ ಮೀನುಗಳು ಕೊರೊಮ್ಯಾಂಡಲ್ ಪೆನಿನ್ಸುಲಾದ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ ಮೀನುಗಾರರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದು ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ಹಾಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸತ್ತು ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ಮೀನುಗಳಿಗೂ ಕಣ್ಣುಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾವಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾರಣ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

(57ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)